

PSSE w Łodzi

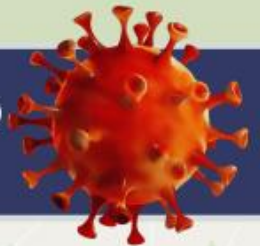
ul. Przybyszewskiego 10

93-189 Łódź tel. 42 253 99 00

ul. Pomorska 96

91-402 Łódź tel. 42 253 90 00

Ocena stanu sanitarnego Powiatu Łódzkiego Wschodniego w 2020r.

Ocena Stanu Sanitarnego Powiatu Łódzkiego wschodniego

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Łodzi wykonuje zadania przy pomocy podległej mu Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Łodzi, będącej podmiotem leczniczym, finansowanym z budżetu państwa, zgodnie z ustawą z dnia 14 marca 1985r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej: (Dz.U. z 2015r. poz. 1412) wraz z aktami wykonawczymi.

Przynależność do Unii Europejskiej obliguje Państwową Inspekcję Sanitarną do działań w kierunku spełniania koniecznych warunków, przepisów technicznych i standardów m.in w dziedzinie badań laboratoryjnych poprzez utrzymanie systemu zarządzania i akredytacji badań wykonywanych z zakresu badania wody, badań epidemiologicznych oraz narażenia środowiskowego i zawodowego na czynniki szkodliwe dla zdrowia jak i systemu zarządzania w działalności nadzorczej.

2019/2020 r PANDEMIA

Świat zostaje dotknięty epidemią SARS-COV-2

Łącznie w okresie od 31 grudnia 2019 r., na 51 tydzień 2020 odnotowano **76 046 387** przypadków COVID-19 w tym **1 693 858** zgonów.

Przypadki ● Afryka: 2 511 635; ● Ameryka: 33 216 866 (Stany Zjednoczone 17 844 839

● Europa: 23 024 293- Rosja (2 762 668), Francja (2 473 354), Wielka Brytania (2 040 147), Włochy (1 953 185), Hiszpania (1 762 212), Niemcy (1 510 652) **Polska (1 202 700)**

● Oceania: 54 342; Australia (28 198), Nowa Zelandia (1 765)

Pozostałe: przypadki ze statku wycieczkowego w Japonii (696).

Zgony (łącznie; 5 krajów, w których odnotowano najwięcej zgonów)

● Afryka: 59 157;

● Azja: 297 828,

● Ameryka: 820 300- Stany Zjednoczone (317 670),

● **Polska na 18.02.2021r. liczba zakażonych od 04.03 2020 1 614 446.**

Dane : MZ/GIS

Rok 2020 przebiegał pod hasłem wirusa SARS-CoV-2 i choroby wywołanej przez nowo odkrytego koronawirusa, czyli COVID-19. Pierwsze przypadki zakażenia pojawiły się pod koniec 2019 roku w chińskim mieście Wuhan. Następnie, z Chin wirus zaczął się szybko rozprzestrzeniać do innych krajów. Dlatego na początku marca Światowa Organizacja Zdrowia ogłosiła pandemię koronawirusa SARS-CoV-2.

Pandemia COVID-19 w Polsce to epidemiczne zachorowania na terenie Polski na ostrą zakaźną chorobę układu oddechowego COVID-19 wywołaną przez wirusa SARS-CoV-2. Pierwszy przypadek zakażenia tym koronawirusem stwierdzono 4 marca 2020r. w szpitalu w Zielonej Górze, gdzie zdiagnozowano zachorowanie 66-letniego mężczyzny, który przyjechał autokarem z Niemiec. Od tamtego momentu znacząco został ograniczony ruch graniczny. 2 marca 2020r. została uchwalona przez Sejm RP Ustawa z dnia 2 marca 2020 r o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych. Weszła w życie 8 marca 2020r. Nowelizuje ona szereg ustaw, m.in. ustawę o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi i umożliwia użycie w walce z COVID-19 , środków budżetowych oraz podejmowanie wielu działań administracyjnych.

W okresie od 14 do 20 marca 2020 r. obowiązywał w Polsce stan zagrożenia epidemicznego a **20 marca 2020 r. ogłoszono stan epidemii.** Rozp. MZ z dnia 20 marca 2020 r. w sprawie ogłoszenia na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu epidemii (Dz. U. z 2020 r. poz. 491)

Pierwszy przypadek zachorowania na koronawirusa w Łodzi stwierdzono w dniu 11.03.2020 r. , pozytywny wynik badań ujawniono u kobiety, która wraz z rodziną wróciła 10 marca z Norwegii. W tym dniu było już 27 przypadków zakażenia w Polsce. Na koniec roku 2020 zapadalność zakażeń Sars-CoV-2 dla Powiatu Łódź-Wschodniego wyniosła 425,8 /na 10 tys. mieszkańców .

Koluszki.
Puste ulice i place. Koluszkowianie zostali w domach

Ponieważ liczba wymazów w kierunku koronawirusa zwiększała się powiększono również liczbę miejsc, gdzie pacjent mógł sam pojechać w celu wykonania wymazu, są to tzw. punkty DRIVE THRU. Obecnie na terenie województwa łódzkiego jest 36 takich punktów, na terenie Łodzi 12., na terenie Powiatu Łódzkiego Wschodniego - 2 (Koluszki i Tuszyn)

W laboratoriach, które przeprowadzają diagnostykę koronawirusa wykonuje się

NAZWA BADANIA NA www	SARS-CoV-2 metoda RT-PCR	SARS-CoV-2 TEST ANTYGENOWY	SARS-CoV-2 BADANIA SEROLOGICZNE
CO JEST OZNACZANE?	RNA wirusa SARS-CoV-2	Antygen białkowy wirusa SARS-CoV-2	Przeciwciała przeciw wirusowi SARS-CoV-2
METODA BADANIA	Badanie genetyczne metoda molekularna real time RT-PCR	Test kasetkowy (immunochromatograficzny) lub Metody immunochemiczne zautomatyzowane	Metody immunochemiczne zautomatyzowane
METODA POBRANIA	 WYMAZ Z NOSOGARDZIELI	 WYMAZ Z NOSOGARDZIELI	 PRÓBKA KRWI ŻYLNEJ
CEL BADANIA	Służy do WYKRYCIA obecności wirusa SARS-CoV-2 <i>Rekomendacja WHO</i> Dodatni wynik jest kryterium laboratoryjnym rozpoznania COVID-19 wg GIS	Służy do WYKRYCIA obecności wirusa SARS-CoV-2 u osób objawowych lub z bliskiego kontaktu z chorym na COVID-19 <i>Dodatni wynik jest kryterium laboratoryjnym rozpoznania COVID-19 wg GIS</i>	Dodatni wynik badania może świadczyć o przebiegu zakażenia w przeszłości lub toczącej się infekcji. Można to zweryfikować testem real time RT-PCR Ujemny wynik badania świadczy, że organizm nie wytworzył przeciwciał Ujemny wynik nie wyklucza infekcji SARS-CoV-2

- badanie genetyczne z materiału z wymazu z nosogardzieli (RT-PCR)
- test antygenowy z materiału z wymazu z nosogardzieli,
- badanie krwi żyłnej na obecność przeciwciał.

Badanie wykonywane metodą RT-PCR wykrywa obecność materiału genetycznego wirusa SARS-CoV-2, testy antygenowe, wykrywające cząstki białkowe (antygeny) wirusa SARS-CoV-2, również w materiale z wymazu z nosogardzieli badanego.

Obie te metody pozwalają – w przypadku wyniku dodatniego – na diagnozę COVID-19. Jednocześnie wyniki ujemne nie wykluczają obecności zakażenia wirusem SARS-CoV-2. Zaletą testu antygenowego jest prostota wykonania i wiążąca się z nią cena oraz czas oczekiwania na wynik. Jednocześnie w stosunku do metody real time RT-PCR, test antygenowy ma niższą czułość. Test genetyczny ma większą czułość zarówno we wcześniejszej, jak i późniejszej fazie zakażenia.

W grudniu 2020 r. w Polsce pojawiła się szczepionka przeciw COVID-19, to jeden z najważniejszych elementów, dzięki któremu możemy powstrzymać epidemię.

W pierwszej kolejności możliwość zaszczepienia przeciw COVID-19 mają służby medyczne, pensjonariusze Domów Pomocy Społecznej i pacjenci Zakładów Opiekuńczo-Leczniczych; osoby powyżej 60. roku życia; służby mundurowe, które wspomagają walkę z COVID-19 oraz zapewniają bezpieczeństwo państwa. Potem taką możliwość uzyskują kolejne grupy.

Miejscami realizacji szczepień jest istniejąca sieć placówek medycznych w ramach podstawowej opieki zdrowotnej i szpitale "węzłowe".

Zatwierdzone szczepionki

Firma	Rodzaj	Liczba dawek dla jednej osoby	Liczba dawek (zabezpieczonych)	Uzyskanie pełnej odporności	Skuteczność
BioNTech /Pfizer	mRNA	2	600 mln	7 dni po drugiej dawce	95%
Moderna	mRNA	2	160 mln	14 dni po drugiej dawce	94,1%
Astra Zeneca	adenowirus	2	400 mln	15 dni po drugiej dawce	59,5% (18-55 lat)

**BEZPIECZNE SZCZEPIENIA
DLA EUROPEJEK I EUROPEJCZYKÓW**

Komisja Europejska

Przewidziano również organizowanie nowych mobilnych i stacjonarnych punktów szczepień spełniających wymagania organizacyjne i lokalowe dla realizacji świadczeń medycznych. W ramach realizacji strategii szczepień mobilnych przewiduje się szczepienie dokonywane przez zespoły wyjazdowe (organizowane również przez inne instytucje np. WOT) w miejscu zamieszkania lub przebywania pacjenta.

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 31 marca 2020 r. w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii (Dz. U. z 2020 r. poz 566) (i późniejsze Rozporządzenia regulujące te same zagadnienia) spowodowało że :

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Łodzi wydał następujące decyzje o nałożeniu lub wymierzeniu administracyjnej kary pieniężnej z powodu naruszenia ograniczeń, nakazów i zakazów

- dotyczące naruszenia obowiązku kwarantanny w liczbie -15,
- dotyczące naruszenia zakazu spotkań w liczbie -32,
- dotyczące naruszenia nakazu czasowego ograniczenia określonej działalności przedsiębiorców-3
- dotyczące naruszenia zakazu przemieszczania się w celu innym niż dozwolony oraz zakazu spotkań z osobami innymi niż najbliższe- 14,
- dotycząca naruszenia zakazu korzystania z terenów zielonych – 7
- dotycząca naruszenia zakazu przemieszczania się w celu innym niż dozwolony- 4.

Łączna liczba wydanych decyzji wyniosła **75**.

Łączna liczba wywiadów epidemiologicznych w 2020 r. wyniosła **87 041** w tym wywiady związane z COVID-19 to **78 tys.**(izolacje, kwarantanny, kwarantanny zagraniczne..)

W 2020 r. zarejestrowano **17 interwencji**.

W związku ze stanem epidemii wpływające do PSSE w Łodzi skargi petentów były rozwiązywane drogą korespondencyjną. Dotyczyły one przede wszystkim nieprzestrzegania reżimu sanitarnego oraz braku odpowiedniego zabezpieczenia przeciwepidemicznego związanego z epidemią wirusa SARS-CoV-2

Interesanci skarżyli się głównie na zbyt dużą ilość osób jednocześnie przebywających w tym samym pomieszczeniu (różne obiekty użyteczności publicznej-sklepy, galerie, urzędy) niezachowywanie dystansu społecznego, nieprzestrzegania noszenia maseczek ochronnych oraz braku środków dezynfekujących do rąk.

Strona 6, 7 i 8 – do użytku wewnętrznego

Sytuacja epidemiologiczna chorób zakaźnych w powiecie łódzkim wschodnim w 2020 roku w porównaniu z rokiem 2019

W roku 2020 sytuacja epidemiologiczna chorób zakaźnych uległa ogromnej zmianie w porównaniu z 2019 rokiem z powodu wystąpienia pandemii zakażeń SARS-CoV-2/ zachorowań na COVID-19. Na terenie powiatu łódzkiego wschodniego szczyt zachorowań odnotowano w czwartym kwartale 2020 roku. Adekwatną tendencję zaobserwowano w przypadku zgonów.

Osoby w wieku 60+ stanowiły 85 % wszystkich zgonów. Zapadalność na Sars-CoV na koniec roku 2020 wynosiła 425,9 / 10 tys.mieszkańców ; dla zgonów 6,4/10 tys.mieszkańców

Sytuację epidemiologiczną w roku 2020 w przypadku większości pozostałych chorób infekcyjnych można określić jako korzystną - zgłoszono mniej przypadków zachorowań co może być spowodowane większym w tym okresie reżimem sanitarnym, ograniczeniem kontaktów międzyludzkich i migracji, ale także można kojarzyć z utrudnionym w pewnym stopniu dostępem do placówek medycznych lub niechęcią do korzystania z wizyt u lekarza w celu uzyskaniu porady i diagnozy.

Choroby zakaźne wieku dziecięcego

W roku 2020 sytuacja epidemiologiczna „chorób wieku dziecięcego” była dobra.

Nastąpił spadek liczby przypadków w porównaniu do 2019 r., a co za tym idzie również zapadalności (/ 100 tys. ludności) w następujących jednostkach chorobowych:

• świnka	– liczba chorych z 4 do 2	zapadalność z 5,6 do 2,9
• odra	- liczba chorych z 1 do 0	zapadalność z 1,4 do 0
• krztusiec	– liczba chorych z 6 do 3,	zapadalność z 8,3 do 4,2
• ospa wietrzna	– liczba chorych z 278 do 208,	zapadalność z 386,6 do 288,8
• płonica	– liczba chorych z 26 do 7,	zapadalność z 36,2 do 9,7
•		

Odnotowano 1 przypadek różyczki (zapadalność z 1,4), w poprzednim roku nie wykryto.

Wirusowe zapalenie wątroby

Liczba zachorowań na wszystkie typy wirusowego zapalenia wątroby (ogółem) wynosiła w roku w 2020 – 6, a 2019 – 19.

Wszystkie zgłoszone zachorowania są to zakażenia przewlekłe - **wzw typu C** – 2
wzw typu B – 3

Liczba zachorowań na **wzw typu A** w 2020 r.–1 w roku poprzednim również - 1.

Zatrucia i zakażenia pokarmowe

Spadła ogólna liczba przypadków **zatruc i zakażeń pokarmowych** o etiologii bakteryjnej i wirusowej w powiecie łódzkim wschodnim w roku 2020 w porównaniu z rokiem 2019 (w 2019 r. – 155, w 2020 r. – 67 przypadków zachorowań).

Znacznie mniej stwierdzono zakażeń rotawirusowych (w 2019 r. - 59, w 2020 r. - 6).

Ogólna liczba przypadków **zatruc i zakażeń pokarmowych** o etiologii bakteryjnej w powiecie łódzkim wschodnim w roku 2020 w porównaniu z rokiem 2019 uległa spadkowi. Spadek dotyczył zatruc pokarmowych o etiologii salmonelozowej.

W roku 2020 na terenie powiatu łódzkiego wschodniego nie odnotowano ognisk zbiorowego zatrucia pokarmowego jak i w roku poprzednim.

Pokąsania ludzi przez zwierzęta

Liczba zarejestrowanych w 2020 roku na terenie powiatu łódzkiego wschodniego pokąsań ludzi przez zwierzęta wynosi 50 i jest mniejsza niż w 2019 roku (90).

Do szczepień przeciw wścieklicznie w 2020 roku zakwalifikowano 20 osób (w roku 2019 – 27).

W roku 2020 do PSSE w Łodzi nie zgłoszono przypadków wykrycia wściekliczny wśród zwierząt na terenie powiatu łódzkiego wschodniego

Tabela. Przypadki pokąsań ludzi przez zwierzęta na terenie powiatu łódzkiego wschodniego zarejestrowane w roku 2020 i 2019

	Rok 2019		Rok 2020	
	liczba przypadków	%	liczba przypadków	%
Pokąsania ogółem	90		50	
Pokąsania, po których zakwalifikowano do szczepienia p/wścieklicznie	27	30,0	20	40
Pokąsania przez zwierzęta domowe – psy, koty	87	96,7	49	98,0
Pokąsania przez zwierzęta dzikie	3	3,3	1	2
Zwierzęta dzikie będące sprawcami pokąsań	małpa, wiewiórka, mysz		małpa	

Grypa

W w 2020 r. w powiecie łódzkim wschodnim zgłoszono **6 022** przypadki, a w roku poprzednim **8 015** przypadków podejrzeń grypy i schorzeń grypopodobnych (spadek o 25%). W tym odpowiednio dzieci do lat 14 - 2019 r. – **4 210** (53%), 2020 r. **2309** (38%). Zarejestrowano 2 przypadki potwierdzone wirusologicznie.

JAKIE SĄ OBJAWY COVID-19, GRYPY I PRZEZIĘBIENIA?

	SUCHY KASZEL	GORĄCZKA	KATAR	DRAPANIE W GARDLE	DUSZNOŚCI	BÓLE GŁOWY	BÓLE MIĘŚNI	KICHANIE	ZMĘCZENIE	BIEGUNKA	ZABURZONE WCHŁANIANIE
COVID-19											
GRYPA											
PRZEZIĘBIENIE											

 CZĘSTO   CZASAMI   MAŁO   RZADKO   BRAK

szczepienia info

Gruźlica

W 2019 roku zarejestrowano 9 przypadków gruźlicy płuc, a w 2020 r. 3, w tym 1 pozapłucną. Prątkowanie stwierdzono w 3 przypadkach. Zarejestrowano 1 zgon z powodu gruźlicy w 2019, a w 2020 nie odnotowano zgonu z powodu gruźlicy

Choroby przenoszone drogą płciową

W roku 2019 zarejestrowano - 4 przypadki kiły, a w 2020 -1, nie zarejestrowano zachorowań na rzeżączkę w obu latach.

W 2020 r. zgłoszono Państwowemu Powiatowemu Inspektorowi Sanitarnemu w Łodzi **71 ognisk epidemicznych**. W celu opracowania ognisk epidemicznych zespoły kontroli zakażeń szpitalnych współpracowały z PSSE w Łodzi. W każdym przypadku przesłano raporty końcowe.

Zgłaszane ogniska dotyczyły:

- Enterococcus spp. GRE – 1
- Klebsiella pneumoniae MBL typ NDM – 3
- Clostridium difficile – 5
- Norovirus – 1
- Wirus grypy – 1
- Koronawirus SARS-CoV-2 – 60 ognisk

Tabela. Zarejestrowane przypadki chorób zakaźnych, zakażeń i zatruc na terenie powiatu łódzkiego wschodniego w roku 2020 w porównaniu do roku 2019.

L.p.	Jednostka chorobowa		2019		2020	
			Liczba zachorowań	Zapadalność na 100 tys. ludności	Liczba zachorowań	Zapadalność na 100 tys. ludności
1	Cholera		-	-	-	-
2	Dur brzuszny		-	-	-	-
3	Dury rzekome A, B, C		-	-	-	-
4	Salmoneloza	zatrucie pokarmowe	9	12,5	2	2,9
5		posocznica	-	-	-	-
6		inne zakażenie pozajelitowe	9	12,5	-	-
7	Czerwonka bakteryjna (szigelozja)		-	-	-	-
8	Inne bakteryjne zakażenia jelitowe (ogółem)	wywołane przez <i>E. coli</i> biegunkotwórczą	3	4,2	-	-
9		wywołane przez <i>E. coli</i> enterokrwotoczną	-	-	-	-
10		wywołane przez <i>Clostridium difficile</i>	18	25	10	13,9
11		wywołane przez <i>Campylobacter</i>	-	-	-	-
12		wywołane przez <i>Yersinia enterocolitica</i> lub <i>pseudotuberculosis</i>	-	-	-	-
13		inne	4	5,6	1	1,4
14		w tym u dzieci do lat 2	6	-	1	-
15	Inne bakteryjne zatrucia pokarmowe (ogółem)	gronkowcowe	-	-	-	-
16		jadem kielbasianym (botulizm)	-	-	-	-
17		wywołane przez <i>Cl. perfringens</i>	-	-	-	-
18		inne	1	1,4	-	-
19		w tym u dzieci do lat 2	-	-	-	-
20	Lamblioza (giardioza)		-	-	-	-
21	Kryptosporidioza		-	-	-	-
22	Wirusowe zakażenia jelitowe (ogółem)	wywołane przez rotawirusy	59	82	6	8,3
23		wywołane przez norowirusy	6	8,3	3	4,2
24		inne	32	44,5	31	43,0
25		w tym u dzieci do lat 2	41	-	4	-
26	Biegunka i zapalenie żołądkowo-jelitowe BNO, o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu	ogółem	23	32	14	9,4
27		w tym u dzieci do lat 2	6	-	3	-
28	Dżuma		-	-	-	-
29	Tularemia		-	-	-	-
30	Wąglik		-	-	-	-
31	Bruceloza: nowe zachorowania		-	-	-	-
32	Nosacizna		-	-	-	-
33	Leptospiroza		-	-	-	-
34	Jersinioza pozajelitowa		-	-	-	-
35	Mikobakteriozy - inne i BNO		-	-	-	-
36	Listerioza		1	1,4	-	-
37	Tęžec	ogółem	-	-	-	-
38		noworodków	-	-	-	-
39	Blonica		-	-	-	-
40	Krzusiec		6	8,3	3	4,2
41	Plonica (szkarlatyna)		26	36,2	7	9,7
42	Choroba meningokokowa, inwazyjna	ogółem	-	-	-	-
43		zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu	-	-	-	-
44		posocznica	-	-	-	-

L.p.	Jednostka chorobowa		2019		2020	
			Liczba zachorowań	Zapadalność na 100 tys. ludności	Liczba zachorowań	Zapadalność na 100 tys. ludności
45		inna	-	-	-	-
46	Choroba wywołana przez <i>Streptococcus pyogenes</i> , inwazyjna	ogółem	19	26,4	6	8,3
47		róża	19	26,4	6	8,3
48		zespół wstrząsu toksycznego	-	-	-	-
49		gorączka pługowa	-	-	-	-
50		inna	-	-	-	-
51	Legionelloza	choroba legionistów	-	-	-	-
52		gorączka z Pontiac	1	1,4	-	-
53	Borelioza z Lyme		11	15,3	1	1,4
54	Ornitozy (zakażenia <i>Chlamydia psittaci</i>)		-	-	-	-
55	Dur wysypkowy		-	-	-	-
56	Gorączka Q		-	-	-	-
57	Gorączka plamista i inne riketsjozy		-	-	-	-
58	Poliomyelitis	wywołane dzikim wirusem	-	-	-	-
59		wyw. wirusem pochodzenia szczepionkowego	-	-	-	-
60	Ostre porażenia wiotkie u dzieci w wieku 0-14 lat		-	-	-	-
61	Encefalopatie gąbczaste	choroba Creutzfeldta-Jakoba (CJD)	-	-	-	-
62		wariant choroby Creutzfeldta-Jakoba (vCJD)	-	-	-	-
63		inne	-	-	-	-
64	Wścieklizna		-	-	-	-
65	Styczność i narażenie na wściekliznę / potrzeba szczepień		26	36,2	20	27,7
66	Kleszczowe zapalenie mózgu		-	-	-	-
67	Inne wirusowe zapalenie mózgu	opryszczkowe	-	-	-	-
68		inne	-	-	-	-
69	Wirusowe zapalenie opon mózgowych	enterowirusowe	1	1,4	-	-
70		opryszczkowe	-	-	-	-
71		inne	-	-	-	-
72	Gorączka denga (klasyczna lub krwotoczna)		-	-	-	-
73	Gorączka zachodniego Nilu		-	-	-	-
74	Żółta gorączka		-	-	-	-
75	Wirusowe gorączki krwotoczne	-	-	-	-	-
76		-	-	-	-	-
77	Choroba wywołana przez hantawirusy		-	-	-	-
78	Ospa wietrzna		278	386,6	208	288,2
79	Ospa prawdziwa		-	-	-	-
80	Odra		1	1,4	-	-
81	Różyczka		-	-	1	1,4
82	Pryszczycza		-	-	-	-
83	Wirusowe zapalenie wątroby	typu A	1	1,4	1	1,4
84		typu B - ostre	-	-	-	-
85		typu B - przewlekłe	13	18,1	3	4,2
86		typu C - ostre	-	-	-	-
87		typu C - przewlekłe	5	7	2	2,9
88		typu B+C (zakażenie mieszane)	-	-	-	-
89		inne	-	-	-	-
90	AIDS – Zespół nabytego upośledzenia odporności		-	-	-	-
91	Nowo wykryte zakażenia HIV		4	5,6	-	-
92	Świnka (nagminne zapalenie przyusznic)		4	5,6	2	2,9
93	Malaria (zimnica)		-	-	-	-

L.p.	Jednostka chorobowa		2019		2020	
			Liczba zachorowań	Zapadalność na 100 tys. ludności	Liczba zachorowań	Zapadalność na 100 tys. ludności
94	Bąblowica (echinokokoza)		-	-	-	-
95	Wągrzyca (cysticerkoza)		-	-	-	-
96	Włośnica		-	-	-	-
97	Choroba wywołana przez <i>Streptococcus pneumoniae</i> , inwazyjna	ogółem	-	-	1	1,4
98		zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu	-	-	-	-
99		posocznica	-	-	1	1,4
100		inna	-	-	-	-
101	Zespół hemolityczno-mocznicowy w przebiegu zak. E.		-	-	-	-
102	Choroba wywołana przez <i>Haemophilus influenzae</i> , inwazyjna	ogółem	-	-	1	1,4
103		zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu	-	-	-	-
104		posocznica	-	-	1	1,4
105		inna	-	-	-	-
106	Inne bakteryjne zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu		5	7	-	-
107	Zapalenie opon mózgowych inne i nie określone		1	1,4	-	-
108	Zapalenie mózgu inne i nie określone		-	-	-	-
109	Grypa ptaków typu A/H5 lub A/H5N1 u ludzi		-	-	-	-
110	Grypa	ogółem	8'015/3*	-	6 022/2*	-
111		u dzieci w wieku 0-14 lat	4'210	-	2 309/1*	-
112	Wrodzone choroby wirusowe	różyczka wrodzona	-	-	-	-
113		inne określone i nie określone	-	-	-	-
114	Inne wrodzone zakażenia i choroby pasożytnicze	toksoplazmoza	-	-	-	-
115		listerioza	-	-	-	-
116		inne określone i nie określone	-	-	-	-
117	Rzeżączka		-	-	-	-
118	Kila	wrodzona i noworodków	-	-	-	-
119		wczesna	1	1,4	1	1,4
120		późna	1	1,4	-	-
121		inne postacie kily i kila nie określona	2	2,8	-	-
122	Ziarnica weneryczna wywołana przez Chlamydie		-	-	-	-
123	Inne choroby przenoszone drogą płciową wywołane przez Chlamydie		-	-	-	-

Liczba ludności 72 179 (stan na 31.12.2019 r.) *przypadki potwierdzone

Oddział Laboratoryjny PSSE w Łodzi

posiada akredytację Polskiego Centrum Akredytacji Nr AB 543 z dnia 25 października 2004r.

W 2020r. Oddział Laboratoryjny uzyskał bardzo dobre wyniki w trakcie auditu PCA odnawiającego posiadaną akredytację na następne 4 lata. Uzyskany certyfikat potwierdził skuteczność systemu zarządzania wg PN-EN ISO/IEC 17025:2018-02 oraz kompetencje techniczne do wykonywania badań zawartych w zakresie akredytacji – aktualny zakres akredytacji Nr AB 543 wyd. 21 z dnia 11.09.2020r.

Celem wdrożonego systemu zarządzania jest budowanie zaufania do Naszej Jednostki oraz spełnianie wymagań Klienta, jak też wymagań ustawowych zawartych w obowiązujących przepisach.

Badania laboratoryjne wykonywane są przez kompetentny personel, zgodnie z obowiązującymi metodami, przy użyciu nowoczesnej aparatury badawczej i pomiarowej.

Działania Oddziału Laboratoryjnego zmierzają do podnoszenia jakości świadczonych usług w celu spełnienia oczekiwań klientów.

Ciągle wzrastająca liczba klientów korzystających z usług Oddziału Laboratoryjnego potwierdza, że zadania i cele uwzględniające przede wszystkim potrzeby klientów są właściwie realizowane.

W Oddziale Laboratoryjnym Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Łodzi, funkcjonują cztery laboratoria:

Sekcja Badań Wody wykonuje badania w zakresie:

1. analiz fizycznych, chemicznych i mikrobiologicznych wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi;
2. Legionella sp. w wodzie ciepłej użytkowej;
3. naturalnych wód mineralnych i naturalnych wód źródłanych;
4. wody z kąpielisk i pływalni;

W 2020r. w tym laboratorium wykonano 1688 badań co stanowi: 1595 oznaczeń chemicznych, 2705 oznaczeń fizycznych, 1655 oznaczeń mikrobiologicznych.

Sekcja Badań Bakteriologicznych wykonuje:

1. badania skuteczności sterylizacji (Sporale A i Sporale B),
2. badania mikrobiologicznej czystości powierzchni,
3. badania mikrobiologicznej czystości powietrza,
4. badania w kierunku nosicielstwa gronkowców chorobotwórczych,
5. badania właściwości bakteriobójczych próbek.

W 2020r. w tym laboratorium wykonano 477 badań sporali oraz wymazów sanitarnych ze środowiska placówek medycznych w celu zapewnienia właściwego poziomu sanitarnego w otoczeniu pacjenta. Laboratorium jest jedynym w województwie łódzkim posiadającym akredytację PCA na wykonywanie badań wymazów sanitarnych.

W 2020r. laboratorium prowadziło badania środowiska w zakresie czystości mikrobiologicznej dla stomatologii, branży farmaceutycznej i kosmetycznej jak również dla firm współpracujących z placówkami służby zdrowia np. pralnie szpitalne. W związku z dużym zapotrzebowaniem na te badania liczba klientów systematycznie rośnie.

Od wielu lat laboratorium bierze udział w ogólnopolskim sprawdzianie wiarygodności badań w mikrobiologii Polmicro, uzyskując bardzo dobre wyniki.

Sekcja Badań Schorzeń Jelitowych wykonuje:

badania kału i wymazy z odbytu:

1. w kierunku pałeczek Salmonella i Shigella,
2. w kierunku pałeczek Yersinia sp.,
3. w kierunku E. coli 0157,
4. w kierunku ogólnej flory bakteryjnej u dzieci do 3 lat,
5. antybiogramy.

W 2020r. w tym laboratorium wykonano 2117 badań co stanowi 6544 oznaczeń mikrobiologicznych w tym z wynikiem dodatnim 85 badań.

Od wielu lat laboratorium bierze udział w ogólnopolskim sprawdzianie wiarygodności badań w mikrobiologii Polmicro, uzyskując bardzo dobre wyniki.

Sekcja Badań Środowiskowych

Zajmuje się pomiarami czynników szkodliwych i uciążliwych na stanowiskach pracy oraz pomiarami w środowisku komunalnym.

1. Pomiary drgań działających na organizm człowieka.
2. Pomiary warunków termicznych(mikroklimat zimny, gorący i umiarkowany).
3. Pomiary oświetlenia.
4. Pomiary natężenia hałasu.
5. Pomiary stężenia tlenu węgla w pomieszczeniach przeznaczonych na pobyt ludzi i w budynkach użyteczności publicznej.
6. Pobieranie próbek do badania czynników chemicznych i pyłowych.

W 2020r. w tym laboratorium wykonano 148 badań w tym 348 oznaczeń chemicznych i fizycznych.

Badania i pomiary wykonywane w tym laboratorium służą ochronie zdrowia pracowników, zabezpieczeniu przed działaniem czynników szkodliwych w środowisku pracy oraz ochronie mieszkańców przed działaniem tlenu węgla i hałasu komunalnego.

Stan sanitarny podmiotów wykonujących działalność leczniczą

Powiatu Łódzkiego Wschodniego

w 2020 roku

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Łodzi sprawuje nadzór na terenie miasta Łodzi i powiatu łódzkiego wschodniego. Poprzez sprawowanie zapobiegawczego i bieżącego nadzoru nad podmiotami wykonującymi działalność leczniczą prowadzi działalność zapobiegawczą i przeciwepidemiczną w zakresie chorób zakaźnych.

Podmioty wykonujące działalność leczniczą kontrolowano pod względem stanu sanitarno – technicznego i higienicznego oraz zabezpieczenia przeciwepidemicznego. Szczególną uwagę przywiązano do kwestii wyposażenia placówek w sprzęt jednorazowego użytku, dezynfekcji narzędzi i powierzchni, prawidłowości i kontroli skuteczności procesów sterylizacji materiałów medycznych, postępowania z odpadami komunalnymi i medycznymi, zaopatrzenia placówek w wodę a także postępowania w przypadku zgonów.

Jak co roku w trakcie kontroli sanitarnych w podmiotach leczniczych stwierdzono nieprawidłowości. Najczęściej dotyczyły one złego stanu sanitarno-higienicznego i technicznego placówek. W następnej kolejności wyróżnić można niewłaściwe: zabezpieczenie przeciwepidemiczne, postępowanie z narzędziami wielokrotnego użycia, postępowanie z odpadami medycznymi. Nadal częstym powodem wystawiania decyzji jest niedostosowanie placówek do obowiązującego rozporządzenia.

W roku 2020 pod nadzorem Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Łodzi na terenie powiatu łódzkiego wschodniego były **3** szpitale, **27** ambulatoriów (w tym **2** laboratoria diagnostyczne) oraz **35** gabinetów działających w ramach praktyki zawodowej. W **2020** r. zostały zlikwidowane **2** podmioty wykonujące działalność leczniczą **3** podmioty lecznicze rozpoczęły swoją działalność.

W 2020 r. na terenie powiatu rozpoczęły swą działalność nowe podmioty lecznicze:

- Prywatna Praktyka Stomatologiczna Marcin Ciesielski Andrespol, ul. Armii Krajowej 134,
- Gabinet Stomatologiczny Renata Szewczyk, Koluszki ul. Zwycięstwa 25,
- Szpital Ortho Sport Clinic w Rzgowie, ul. Rudzka 34/36.

Przedstawiciele Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Łodzi w **2020** roku przeprowadzili **9** kontrole w powiecie łódzkim wschodnim, w tym **3** kontrole punktów szczepień (liczba środowisk uchylających się od szczepień w 2020 r. w powiecie łódzkim-wschodnim – 214) i **2** kontrole kompleksowe. Stan sanitarno-higieniczny kontrolowanych placówek nie budził zastrzeżeń. Wydano **3** decyzje nakazowe i związane z nimi **3** decyzje za negatywną kontrolę. Dotyczyły one dostosowania pomieszczeń i urządzeń podmiotów lecznictwa zamkniętego i otwartego do obowiązujących przepisów i zawierały:

- zapewnienia możliwości izolacji pacjentów w obrębie Oddziału Anestezjologii i Intensywnej Terapii,
- wydzielenia pomieszczenia higieniczno – sanitarnego w szluzie szatniowej (pomiędzy szatnią czystą i brudną) wyposażonej dodatkowo w natrysk w obrębie Bloku Operacyjnego,
- wydzielenia pomieszczenia magazynu sprzętu i aparatury w obrębie Bloku Operacyjnego,
- wydzielenia pomieszczenia magazynu czystej bielizny w obrębie Bloku Operacyjnego,
- zapewnienia całkowitego wyodrębnienia pomieszczeń ambulatorium, od innych pomieszczeń budynku wykorzystywanych do innych celów, z wyłączeniem węzłów komunikacji pionowej i poziomej w tym budynku, wspólnych dla wszystkich użytkowników, nie będących komunikacją wewnętrzną tego przedsiębiorstwa,
- zapewnienia w ambulatorium co najmniej jedno pomieszczenie higieniczno-sanitarne.

Tuszyn ul. Szpitalna 5,

- ❖ w Pawilonie A odmalowano część klatki schodowej nr AZ.03, wymieniono lampy oświetlenia awaryjnego w piwnicy, naprawiono brukarskie opaski wokół budynku,
  - ❖ w II Oddziale Pulmonologii odmalowano sale pacjentów o nr: 1.01, 1.05, 1.06, 1.07, 1.09, 1.10, 1.11, 1.12, 1.14, 1.64, 1.65, 1.66 oraz część korytarza, dostosowano oddział do potrzeb leczenia pacjentów chorych na COVID-19 w tym między innymi wykonano śluzy sanitarne,
  - ❖ w Izbie Przyjęć zamontowano kabinę prysznicową w pomieszczeniu łazienki personelu oraz dostosowano oddział do potrzeb leczenia pacjentów chorych na COVID-19 w tym między innymi wykonano śluzy sanitarne,
  - ❖ w Pawilonie B rozbudowano przestrzeń magazynową tlenu ciekłego poprzez posadowienie dodatkowego zbiornika o pojemności 3 m³ wraz z parownicą podłączono go do istniejącej instalacji tlenu, wymieniono lampy oświetlenia podstawowego i awaryjnego w piwnicy pawilonu, naprawiono opaskę brukarską wokół budynku,
  - ❖ w Oddziale Chirurgii Klatki Piersiowej wymieniono lampy oświetlenia awaryjnego, wykonano instalację wodno – kanalizacyjną oraz zamontowano umywalkę w gabinecie zabiegowym,
  - ❖ w Oddziale Urologii i Onkologii Urologicznej wymieniono lampy oświetlenia awaryjnego, odmalowano sufity w łazienkach dla pacjentów, odmalowano korytarz oddziału, odmalowano futryny i stolarkę drzwiową,
  - ❖ w Bloku Operacyjnym odmalowano stolarkę drzwiową wejść do sal operacyjnych,
  - ❖ w Oddziale Anestezjologii i Intensywnej Terapii odnowiono korytarz w dodatkowej części oddziału oraz dostosowano oddział do potrzeb leczenia pacjentów chorych na COVID-19 w tym: wykonano śluzy sanitarne, wykonano dodatkowe łazienki dla personelu, zaadoptowano dodatkowe pomieszczenia na potrzeby gabinetów – lekarskiego, pielęgniarki oddziałowej, pokoju socjalnego, magazynu leków i magazynu sprzętu, szatni personelu, kuchenki oddziałowej oraz toalety (prace remontowe, malowanie pomieszczeń),
  - ❖ w Pawilonie D w Oddziale Rehabilitacji Ogólnoustrojowej wymieniono lampy oświetlenia awaryjnego, odmalowano pomieszczenie socjalne rehabilitantów oraz gabinet fizjoterapeutyczny, utworzono pomieszczenie świetlicy dla pacjentów oddziału w dawnej sali fizjoterapii, miejscowo naprawiono brukarskie kostki wokół pawilonu, naprawy brukarskie opaski wokół budynku, naprawiono schody zewnętrzne prowadzące na parking przed budynkiem,
  - ❖ w oczyszczalni ścieków wyremontowano komorę wstępnego oczyszczania ścieków wraz z polem ociekowym, naprawiono opaskę betonową wokół poletek osadowych,
  - ❖ w budynku socjalnym wyremontowano dach oraz odnowiono elewację,
  - ❖ w budynku stacji dmuchaw wyremontowano dach oraz odnowiono elewację, naprawiono opaskę betonową wokół budynku oraz wykonano nowe obróbki blacharskie i naprawiono orynnowanie,
- w budynku pomp/ozonowni wyremontowano dach oraz odnowiono elewację, naprawiono opaskę betonową wokół budynku oraz wykonano nowe obróbki blacharskie i naprawiono orynnowanie.

Dezynfekcja w podmiotach leczniczych

W większości dezynfekcja narzędzi w podmiotach leczniczych nadal odbywa się w sposób manualny. Placówki posiadają również myjki ultradźwiękowe. Procesy mycia i dezynfekcji narzędzi w szpitalach odbywają się zazwyczaj dwuetapowo - dezynfekcja wstępna w oddziałach (manualna lub maszynowa) i właściwa w sterylizatorni (maszynowa). W myjniach-dezynfektory wyposażone są wszystkie szpitale posiadające w swojej strukturze Centralne Sterylizatornie.

W 2020 roku do dezynfekcji najczęściej stosowano:

- do narzędzi wielokrotnego użycia:
Rotasept, Aniosyme DD1, Prosept Burs, Sekusept Pulver, Prosept Instru, Tiutol, Stabimed, Steranios, Lysoformin 3000, Quatrodes Drill,
- do powierzchni dotykowych:
Sani Cloth Active, Meliseptol Rapid, Incidin Liquid Spray, Velox Wipes, Velox Top AF, Mikrozid AF Liquid, Aniospray Quick, Prosept Spray, Desprej, Velox Foam,
- do powierzchni bezdotykowych:
Quatrodes Extra, Virkon, Surfanios Lemon Fresh, Savo Prim, Domestos, Prosept Floor, Medicarine, Tristel Fuse, Desam Effekt, , Desam Ox,
- do rąk:
Velodes Soft, Desderman Pure, Skinman Soft Protect, Spirigel Complete, AHD 2000, Etaprogen, Velodes, , Spitaderm, Anios Gel 85 NPC, , Softa-Man, Esept,
- do endoskopów:
Cidezime, Gigasept FF, Thermosept ED, Cidex.

Poprzez zamgławianie lub dezynfekcje parową stosowana jest również dezynfekcja pomieszczeń w szpitalach.

Tak jak wcześniej metody te wykorzystywane były głównie w przypadku wystąpienia ognisk epidemicznych lub też na Oddziałach Anestezjologii i Intensywnej Terapii w obecnej sytuacji epidemicznej przeprowadzane były w większości oddziałów.

Niestety nadal podczas kontroli stwierdzano następujące nieprawidłowości dotyczące stosowania preparatów dezynfekcyjnych do narzędzi wielokrotnego użycia:

- zbyt długie stosowanie sporządzonego roztworu roboczego, ,
- brak pojemników przeznaczonych do transportu narzędzi,
- nieaktualne daty ważności preparatów,.
- niewystarczająca ilość roztworu roboczego w pojemniku do dezynfekcji narzędzi.

Sterylizacja w podmiotach leczniczych

Szpitale na terenie Łodzi i powiatu łódzkiego wschodniego sterylizowały narzędzia wielokrotnego użycia w obrębie podmiotu leczniczego lub poprzez zawarcie umowy z podmiotem świadczącym usługi w zakresie sterylizacji posiadającym system zarządzania jakością (ISO lub GMP). Podmiotem spełniającym w/w wymagania jest CitoNet-Łódź Sp. z o. o., ul. Świętojańska 5/9.

Sterylizacja w szpitalach odbywa się w:

- Centralnej Sterylizatorni,
- Punktach Sterylizacji,
- odrębnych autoklawach na terenie oddziałów.

Sterylizacja w szpitalach niepublicznych

- **NZOZ Prywatna Klinika Psychiatryczna Inventiva w Tuszynie, ul. Polna 16/20** – wyłącznie sprzęt jednorazowego użycia,
- **Szpital Ortho Sport Clinic w Rzgowie, ul. Rudzka 34/36** – Punkt Sterylizacyjny przy Bloku Operacyjnym wyposażony w 1 przelotowy autoklaw parowy.
-

Sterylizacja w placówkach lecznictwa otwartego

W placówkach lecznictwa otwartego sterylizacja narzędzi wielorazowego użycia odbywa się głównie w nieprzelotowych autoklawach parowych na stanowiskach sterylizacji gabinetowej. W większości w gabinetach zabiegowych odbywa się proces dekontaminacji narzędzi przy zachowanym jednokierunkowym ciągu technologicznym. Gabinety te wyposażone są w zlew dwukomorowy i stanowisko higienicznego mycia rąk zorganizowane poza blatem roboczym. W miarę możliwości lokalowych, wydzielane są osobne pomieszczenia na potrzeby przeprowadzania procesów dezynfekcji, mycia i sterylizacji narzędzi.

Część placówek korzysta tylko ze sprzętu jednorazowego lub zawarło umowę na wykonywanie usług sterylizacji z podmiotami zewnętrznymi. Wytyczne Polskiego Stowarzyszenia Sterylizacji Medycznej oraz Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego regulują sposób postępowania z narzędziami wielokrotnego użycia, kontrola procesów sterylizacji

Przedstawiciele Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Łodzi oceniają w trakcie kontroli prawidłowość wyrobu sterylne, m. in. wygląd pakietów z narzędziami, sposób i miejsce ich przechowywania, obecność wskaźników chemicznych, wewnątrz- i zewnątrzpakietowych, wykonywanie testów biologicznych potwierdzających skuteczność procesów sterylizacji (Sporal A) oraz przeglądy techniczne autoklawu.

W 2020 r. stwierdzono następujące nieprawidłowości związane ze sterylizacją narzędzi:

- niekompletna dokumentacja kontroli skuteczności procesów sterylizacji,
- nieprawidłowe przechowywanie narzędzi,
- pakiety z nieaktualną datą ważności,
- sterylizowanie narzędzi jednorazowego użycia,
- narzędzia niesterylizowane w pakietach,

Niestety uchybienia te powtarzają się corocznie i dotyczą najczęściej praktyk zawodowych.

Sprawy Komunalne

Zaopatrzenie w wodę do spożycia

Zaopatrzenie wodę do spożycia na terenie powiatu łódzkiego wschodniego zapewniają następujące wodociągi:

Wydajność w m ³ /d	miasto	wieś
<100	-	11
100-1000	3	23
1000-10000	1	1
inne	1	1
Inne podmioty wykorzystujące wodę z indywidualnego ujęcia działające na rynku spożywczym	2	7

Stan sanitarno-techniczny nadzorowanych wodociągów publicznych i lokalnych dobry. Jakość wody monitorowana jest poprzez badania wykonywane przez PIS, częstotliwość poboru wody uzależniona jest od zużycia wody przez ludność danego terenu. Próby wody pobierane są w obecności właścicieli wodociągów i użytkowników. Na terenie powiatu próbki wody pobierano z 41 wodociągów publicznych i lokalnych, z 70 punktami poboru próbek. Monitoringiem objęto 9 podmiotów wykorzystujących wodę z indywidualnych ujęć działających na rynku spożywczym (kontrolę jakości wody prowadzi producent)

W 2020 r. pobrano do badań fizyko-chemicznych i mikrobiologicznych 124 próbki wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi; zakwestionowano 27 próbek.(w tym 10 pod względem fizycznym, 5 chemicznym i 12 pod względem mikrobiologicznym). W każdym przypadku zarządca wodociągu podejmował działania w celu poprawy jakości wody; powtórne badania próbek wody nie wykazywały przekroczeń badanych parametrów.

Jakość wody z wodociągów publicznych i lokalnych na koniec 2020 r:

Producent	Nazwa wodociągu	Jakość wody Parametry przekroczone	Postępowanie administracyjne	Działania naprawcze
Zakład Gospodarki Wodnej w Andrespolu	Bedoń Janówka Justynów Kraszew Stróża Wiśniowa Góra	Przydatna do spożycia	-	-
Gospodarstwo Pomocnicze przy Urzędzie Gminy Brójce	Bukowiec Brójce Kotliny Kurowice Pałczew Stefanów Wola Rakowa	Przydatna do spożycia	1. decyzja (warunkowa przydatność wody do spożycia) wodociąg Kotliny (gr. coli) wykonana 2. decyzja (warunkowa przydatność wody do spożycia) Kotliny (og. liczba mikroorganizmów, Fe, Mn) wykonana	-
Koluszkowskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Koluszki ul. Mickiewicza 4	Koluszki Borowa Gałków Duży Kaletnik Regny Stefanów Długie Zielona Góra	Przydatna do spożycia	2 decyzje (warunkowa przydatność wody do spożycia) wodociąg Koluszki (gr. coli) wykonana	-
Zakład Gospodarki Komunalnej Gminy Nowosolna	Dąbrówka Dobieszków Lipiny Natolin Teolin Wiączyń	Przydatna do spożycia	2 decyzje (brak przydatności wody do spożycia) Wodociąg Dąbrowa (enterokoki, niekaceptowalny zapach) wykonane , 1 decyzja (brak przydatności wody do spożycia) wodociąg Lipiny (enterokoki) wykonana	-
Gminny Zakład Wodociągów i Kanalizacji w Rzgowie ul. Stawowa 11	Rzgów Gospodarz Grodzisko Kalino Czyżeminek Romanów	Przydatna do spożycia	-	-
Zakład Wodociągów i Kanalizacji w Tuszynie ul. Brzezińska 86a	Modlica	Przydatna do spożycia	-	Przełączony na wodociąg publiczny Tuszynek Majoracki ul. Wschodnia
	Niedas Górki Duże Szcukwin Rydzynki Tuszyn ul. 3-go Maja Tuszyn ul. Wschodnia	Przydatna do spożycia		-
Stowarzyszenie Rozwoju Gałkowa Małego Towarowa 1	Gałków Mały	Przydatna do spożycia		
ZWiK w Łodzi	SUW Kalinko	Przydatna do spożycia		

Legionella w instalacjach wody ciepłej

W ramach monitoringu jakości wody ciepłej Inspekcja Sanitarna prowadzi badania wody w kierunku bakterii *Legionella sp.*

L P	Rodzaj obiektu	Ilość placówek, w których pobrano próby	Ilość próbek ogółem	W tym zakwestionowanych
1	Szpital	2	13**	-
2	DPS	-	-	-
3	NZOL	-	-	-
4	Ośrodek szkolno-wychowawczy	1*	4**	-
X	Razem	X	17	-

- w tym 1 obiekt nadzorowany przez WSSE w Łodzi
- ** próbki pobrane w ramach kontroli wewnętrznej

Baseny

W 2020 r. PSSE w Łodzi prowadził nadzór nad 1 obiektem: Oceanik- Tuszyn (pozostałe obiekty basenowe w Lisowicach i GOSiR Wiśniowa Góra –nieczynne)

Gospodarka odpadami

Na terenie powiatu prowadzona jest selektywna zbiórka odpadów. Nieczystości stałe na terenach gmin gromadzone są w kontenerach bądź puszkach. Odpady wywożone przez specjalistyczne firmy na wysypiska śmieci w Kruszowie, Kalinku oraz na wysypisko w Koluszkach. Nieczystości płynne odprowadzane są do kanalizacji lub do szamb. Szamba opróżniane systematycznie przez specjalistyczne firmy wywozowe do gminnych oczyszczalni ścieków rozlokowanych na terenie powiatu (Koluszki, Tuszyn, Rzgów, Kraszew).

Na terenie powiatu wprowadzana jest selektywna zbiórka odpadów komunalnych. Odpady medyczne powstające w obiektach lecznictwa otwartego i zamkniętego, w prywatnych gabinetach lekarskich oraz zoz-ach niepublicznych przekazywane są do unieszkodliwienia.

Stan sanitarny posesji, ulic, terenów i obiektów rekreacyjnych

Ogólny stan sanitarno- porządkowy miejscowości znajdujących się na terenie powiatu łódzkiego wschodniego należy uznać za dobry. W ramach akcji sanitarno- porządkowych skontrolowano 31 posesji.

W 2020 r. wpłynęło 19 interwencji z terenu powiatu łódzkiego wschodniego (ogółem z terenu dwóch powiatów wpłynęło 424 interwencje).

Interwencje dotyczyły –

niezachowania reżimów sanitarnych (brak dystansu społecznego, brak maseczek, brak środków dezynfekcyjnych) (3); stanu sanitarnego posesji i mieszkań (6), stanu sanitarnego obiektów handlowych i turystycznych (7) oraz jakości wody (3).

W tym: 10 interwencji niesłusznych. W celu usunięcia stwierdzonych uchybień działania podjęli właściciele, zarządcy nieruchomości lub obiektów.

Stan epidemii

W związku z wprowadzeniem stanu epidemii ograniczone zostały do niezbędnego minimum a nawet odwołane kontrole obiektów.

Przeprowadzane kontrole zakresem obejmowały przestrzeganie reżimów sanitarnych przewidzianych w wytycznych GIS oraz przepisach prawa.

W początkowym etapie epidemii objęto nadzorem personel domów opieki oraz zakładów opiekuńczo- leczniczych i przeprowadzono badania przesiewowe PCR w kierunku SARS-CoV-2. Kolejne zadania obejmowały prowadzenie dochodzeń epidemiologicznych, w związku z występowaniem zachorowań na COVID-19 wśród personelu i pensjonariuszy tych placówek.

Ogniska zachorowań stwierdzono w :

1. DPS Lisowice
- 2.DPS Wiśniowa Góra
3. DPS Koluszki 57
4. Całodobowa Opieka Lipiny 75
5. Zakład Opiekuńczo-Leczniczy Wardzyń
6. Centrum Rehabilitacyjno-Opiekuńcze Poddębina
- 7.DDP Tuszyn ul 3 Maja 49

I. W zakresie nadzoru nad bezpieczeństwem żywności i żywienia materiałów i wyrobów do kontaktów z żywnością i produktów kosmetycznych

W 2020r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Łodzi nadzorował w obrębie powiatu łódzkiego wschodniego **720** zakładów, w tym:

- **126** zakładów produkcji żywności,(w tym produkcja pierwotna)
- **345** obiektów obrotu żywnością,
- **153** zakłady gastronomicznych,
- **68** zakładów żywienia zbiorowego zamkniętego,
- **27** miejsc obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością,
- **1** wytwórnię materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością

W nadzorowanych zakładach podejmowane były następujące działania:

- przeprowadzono ogółem **120** kontroli sanitarnych, w tym **18** kontroli interwencyjnych,
- nałożono **3** mandaty karne na sumę **800,00 zł**,

Wszystkie skontrolowane zakłady ocenione zostały jako zgodne z wymaganiami.

Mandaty karne nakładane były za:

- brak czystości i porządku w pomieszczeniach zakładu,
- kontrolę wewnętrzną w zakładzie nieudokumentowaną (brak zapisów) lub nieskuteczną,
- żywność niewłaściwej jakości w obrocie, w tym po upływie daty minimalnej trwałości i terminu przydatności do spożycia,
- żywność bez opakowań jednostkowych przechowywana bez zabezpieczenia przed szkodnikami.

Pobrano do badań laboratoryjnych **18** próbek żywności (**12** w zakładach produkcyjnych, **2** w sklepie, **3** próbki w palcówce oświatowej w ramach podejrzenia zatrucia, **1** próbkę u importera w ramach importu granicznego). Zakwestionowano **1** próbkę (herbatka z suszu owocowego - obecność zanieczyszczeń biologicznych – żywa larwa). Ponadto w związku z podejrzeniem zatrucia pokarmowego w palcówce oświatowej pobrano **6** próbek sanitarnych, zakwestionowano **2** z uwagi na przekroczoną zawartość drobnoustrojów tlenowych mezofilnych oraz obecność bakterii z grupy coli.

Próbki żywności pobierane do badań w 2020r. badane były w kierunku zanieczyszczeń mikrobiologicznych, pozostałości metali, GMO, znakowania, cech organoleptycznych, mykotoksyn.

W 2020r. nie odnotowano na terenie powiatu łódzkiego wschodniego zgłoszeń zbiorowego zatrucia pokarmowego.

Do ŁPWIS skierowano **2** wnioski o nałożenie kary pieniężnej:

- **1** - sposób żywienia niezgodny z rozporządzeniem "sklepikowym" (kara pieniężna w wysokości **1.200,00zł**)
- **1** - rozpoczęcie działalności bez złożenia wniosku do PPIS w Łodzi (kara **1.500zł**)

W ramach kontroli granicznej Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Łodzi przeprowadził **45** kontroli, w trakcie których dokonano oceny **60** partii środków spożywczych, w tym **60** importowanych w miejscu docelowego przeznaczenia. Wystawiono **60** świadectw spełnienia wymagań zdrowotnych na środki spożywcze z importu.

W zakładach żywienia zamkniętego w trakcie kontroli oceniano również jadłospisy pod kątem realizacji zasad racjonalnego żywienia. Przeprowadzono ocenę **2** jadłospisów dekadowych - nie stwierdzono uchybień.

II W zakresie nadzoru nad zakładami produkcji i obrotu kosmetykami

W 2020r. w powiecie łódzkim wschodnim ujęto w ewidencji **5** zakładów produkujących kosmetyki, skontrolowano **1**. Przeprowadzono w nim **2** kontrole sanitarne, w trakcie których oceniono warunki produkcji kosmetyków, dokumentację kosmetyków oraz oznakowanie kosmetyków pod kątem zgodności z przepisami prawa unijnego (rozporządzenie (UE) Nr 1223/2009 dotyczące produktów kosmetycznych).

Pobrano do badań chemicznych i mikrobiologicznych **3** próbki produktów kosmetycznych-ich jakość nie budziła zastrzeżeń.

RASFF

W 2020 r. otrzymano łącznie **114** powiadomień RASFF. Działania związane z wycofywaniem niebezpiecznych produktów w Powiecie Łódzkim Wschodnim dotyczyły 22 powiadomień wymienionych poniżej:

- **stwierdzenie obecności ciał obcych** – fragmentów gumy w przetworzonych owocach, używanych do produkcji jogurtów, pochodzących z Niemiec;

przekroczenie najwyższego dopuszczalnego poziomu pozostałości NDP pestycydu -glifosatu w produkcie pn. „Kasza gryczana prażona”;

- **stwierdzenie przekroczenia dopuszczalnej zawartości kwasu sorbowego** w produkcie pn. Śliwki suszone bez pestek starannie wyselekcjonowane, BakaDOr Selection, 200g;
- **stwierdzenie obec. *Salmonella Infantis*** w produkcie pn. Filet z piersi kurczaka, świeży kl. A;
- **stwierdzenie obecności *Listeria monocytogenes*** w 1 z 5 pobranych próbek produktu pn. „Serek zakopiański Światowid z gór”, 200 g;
- **stwierdzenie obecności *Salmonella Enteritidis*** w 3 z 5 próbek skórek z szyi kurcząt,
- **stwierdzenie obecności *Salmonella* z grupy C** w 1 z 5 próbek produktu pn. **bazylia suszona**;

stwierdzenie obecności bakterii *Salmonella* Amsterdam i *Salmonella* Livingstone w 1 z 5 próbek produktu pn. „KRESTO SEZAM” a’200g;

- **przekroczenie N D P pozostałości pestycydu – glifosatu** ($0,29 \pm 0,15$ mg/kg) w produkcie pn. **Kasza jaglana 400g**;
- **stwierdzenie migracji ołowiu** na poziomie $> 3\text{mg/dm}^3$ z wyrobu **Granit talerz deserowy**;
- **przekroczenie NDP ochratoksyny A** w produkcie pn. „**Ekologiczne płatki jaglane**”;
- **stwierdzenie przekroczenia NDP pozostałości pestycydu – glifosatu** ($0,28 \pm 0,14$ mg/kg) w produkcie pn. **Kasza gryczana biała**;

stwierdzenie obecności *Salmonella* Enteritidis w próbkach wymazów podeszwowych pobranych w przedsiębiorstwie, w którym wyprodukowane były jaja w okresie **30/07/2020 – 20/08/2020**, ozn. t. przyd. do spożycia: **28 dni od daty zniesienia**;

- **niewłaściwa jakość organoleptyczna (obcy, chemiczny zapach)** środka spożywczego: bułki pszenne do hamburgerów z sezamem „**maxi BURGER buns with sesame, 300 g**”
wykrycie tlenu etylenu na poziomie >5 mg/kg (**partia numer 20042303**) oraz na poziomie **2,8 mg/kg (partia numer 20050801)** w sezamie pochodzącym z Indii;

- **stwierdzenie przekroczenia NDP tlenu etylenu w sezamie**, który został użyty do produkcji batonów typu musli, których producentem i dostawcą jest niemiecka firma;
- stwierdzenie obecności tlenu etylenu** na poziomie **2,1mg/kg w sezamie prażonym nr partii 1-0390/i**;

stwierdzenie obecności tlenu etylenu na poziomie **31 mg/kg w nasionach sezamu**, oznakowanych **nr partii 212620** i datą minimalnej trwałości **02/2022**, pochodzących z Indii;

stwierdzenie tlenu etylenu na poziomie **18 mg/kg, w sezamie** (Partia sezamu **312920-C**, data minimalnej trwałości **04/2022**;

- **stwierdzenie obecności tlenu etylenu** na poziomie **2,7 mg/kg w sezamie czarnym**;
- **stwierdzenie obecności tlenu etylenu** na poziomie $> 5\text{mg/kg}$ w **czarnych nasionach sezamu nr partii: 20031603-5265**, data minimalnej trwałości: **04/2021**, pochodzących z Indii;
- **wykrycia tlenu etylenu** na poziomie $>5\text{mg/kg}$ w **nasionach sezamu** pochodzących z Indii, oznakowanych **nr partii RAJ/LHSS/2238/03** i datą minimalnej trwałości: **31/07/2022**;

Podsumowanie

W 2020r. stan sanitarno-higieniczny zakładów produkcji i obrotu żywnością oraz zakładów żywienia zbiorowego nie budził poważniejszych zastrzeżeń. Liczba nałożonych mandatów karnych nie odbiegała znacząco od poziomu z roku 2019.

W roku 2021 kontynuowany będzie, jak poprzednio (o ile sytuacja epidemiologiczna na to pozwoli): wzmożony nadzór nad suplementami diety i środkami spożywczymi specjalnego przeznaczenia żywieniowego; nadzór nad podmiotami prowadzącymi produkcję pierwotną (roślinną) oraz sprzedaż bezpośrednią.

Podobnie jak w ubiegłych latach szczególnie nacisk położony jest na kontrole w sektorze owoców miękkich. Przeprowadzone będą kontrole wspólne z Inspekcją Ochrony Roślin i Nasiennictwa oraz z Inspektoratem Ochrony Środowiska.

W 2020r. w trakcie kontroli zwracano szczególną uwagę na dostępność informacji o składzie żywności oraz o składnikach alergicznych (sprzedaż żywności nieopakowanej, serwowanie potraw w zakładach żywienia zbiorowego), a także na używanie surowców GMO w zakładach gastronomicznych i związane z tym obowiązkowe informacje w menu. Zwracano uwagę na prawidłowość doboru wkładek absorpcyjnych stosowanych przy pakowaniu mięsa, dokonywano weryfikacji temperatur w urządzeniach chłodniczych przy użyciu termometru wzorcowego. Ze względu na ryzyko ASF prowadzono wzmożony nadzór nad mięsem i produktami z mięsa - zwracano szczególną uwagę na pochodzenie, identyfikowalność i legalność w/w produktów.

Ocena stanu sanitarnego placówek oświatowo- wychowawczych

Liczba placówek objętych ewidencją- **57**

Liczba dokonanych kontroli- **6**

Liczba zakładów, w których stwierdzono zły stan sanitarno-techniczny- **brak**

Liczba wydanych decyzji ogółem **0**

Liczba dzieci i młodzieży objętych nadzorem- 724

Oddział Higieny Dzieci i Młodzieży PSSE w Łodzi sprawuje nadzór bieżący i zapobiegawczy nad takimi placówkami jak żłobki, kluby dziecięce, przedszkola, szkoły, placówki opieki pozaszkolnej w zakresie stanu sanitarnego i technicznego pomieszczeń, przestrzegania przepisów sanitarnych oraz zapewnienia prawidłowych warunków zdrowotnych dzieci i młodzieży w tych placówkach.

Higiena warunków wychowania i nauczania:

Ogółem skontrolowano 12 oddziałów w 2 szkołach podstawowych, w których oceniono rozkłady zajęć.

Nieprawidłowości nie stwierdzono.

W roku 2020 przeprowadzono tylko 15 kontroli sanitarnych, ponieważ od marca 2020 roku pracownicy Oddziału Nadzoru HDM zajmowali się problemami dotyczącymi epidemii SARS-CoV-2 głównie w placówkach oświatowych (nakładanie kwarantanny poprzez komunikaty PPIS w Łodzi, opiniowanie zawieszenia zajęć w placówkach oświatowych, przeprowadzanie wywiadów z osobami zakażonymi SARS-CoV-2, wpisywanie danych osób skierowanych do kwarantanny do systemu EWP, załatwianie skarg ludności).

Koluszki - I LO i ZSz.nr.2

nowe pracownie

edukacyjne

Higiena Pracy

W 2020 roku w ewidencji Oddziału Nadzoru Higieny Pracy na terenie powiatu łódzkiego wschodniego zarejestrowanych było 148 podmiotów gospodarczych, zatrudniających łącznie 5381 pracowników. W porównaniu z 2019r zmniejszyła się zarówno liczba podmiotów (w 2019r -159) jak i liczba zatrudnionych pracowników (w 2019r-5618). W dalszym ciągu przeważają mikro- i małe przedsiębiorstwa zatrudniające do 50 pracowników. W 2020r było ich 122 (w 2019r -133), co stanowi 82 % ogółu podmiotów będących w ewidencji.

Wiodącymi gałęziami przemysłu są: produkcja i przetwórstwo spożywcze, produkcja odzieży oraz produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych.

W 2020r przeprowadzono 19 kontroli (w 2019r -58) w 17 obiektach (w 2019r -51), w których zatrudnionych było łącznie 1134 pracowników (w 2019r -2459).

Zakres kontroli obejmował zagadnienia dotyczące przestrzegania przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne w zakładach pracy, w tym m.in. przestrzegania częstotliwości przeprowadzania badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy, wyposażenia pracowników w środki ochrony indywidualnej przeprowadzania profilaktycznych badań lekarskich oraz realizację wcześniej wydanych nakazów i zaleceń (min. egzekwowania od pracodawców przedsięwzięć mających na celu obniżenie stężeń i natężeń czynników szkodliwych na stanowiskach pracy).

W kontrolowanych obiektach stwierdzono :

- przekroczenia normatywów higienicznych NDS/NDN czynników szkodliwych dla zdrowia
- brak lub nieprawidłowe karty charakterystyki substancji i mieszanin (brak zgodności pomiędzy zapisami poszczególnych punktów karty charakterystyki)
- uchybienia w oznakowaniu produktów (rozbieżności pomiędzy zapisami karty charakterystyki i oznakowaniem opakowania).

Kontrolom towarzyszyły działania edukacyjne o celowości monitorowania czynników szkodliwych występujących na stanowiskach pracy oraz potencjalnych skutkach zdrowotnych wynikających z narażenia, w przypadku nieprzestrzegania przepisów z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy.

W związku z ogłoszeniem w 2020r na terytorium RP stanu epidemii pracodawcy zostali również zobowiązani do przestrzegania obowiązujących przepisów oraz opracowania procedur i instrukcji mających na celu zminimalizowanie ryzyka zakażenia.

Podjęte przez zakłady pracy działania dotyczyły podniesienia bezpieczeństwa zdrowotnego pracowników. Były to m.in. środki organizacyjne (skrócenie czasu pracy, zwiększenie ilości oraz czasu trwania przerw w pracy), środki ochrony zbiorowej (sprawna wentylacja, zapewnienie dodatkowej min.1,5 m przestrzeni między pracownikami, oddzielenie stanowisk pracy przegrodami), środki ochrony osobistej (maski i przyłbice) oraz inne (zwiększenie częstotliwości dezynfekcji zakładu i stanowisk pracy, wyposażenie pracowników w środki do dezynfekcji powierzchni i rąk) oraz działania informacyjno- edukacyjne (informacje o podstawowych zasadach postępowania rozmieszczone w ogólnodostępnych miejscach zakładu).

Ocenę higienicznych warunków pracy przeprowadzono w oparciu o badania i pomiary wykonane przez laboratoria zewnętrzne posiadające certyfikat akredytacji PCA oraz laboratoria inspekcji sanitarnej.

W warunkach niezgodnych z obowiązującymi normatywami higienicznymi, czyli w warunkach, które stwarzały zagrożenie dla zdrowia pracujących, było zatrudnionych 14 osób. Pracownicy narażeni stanowili 1,2 % ogółu zatrudnionych w skontrolowanych zakładach.

Podobnie jak w 2019r najwięcej pracowników narażonych było na ponadnormatywny hałas (85 % ogółu narażonych).

Przekroczenia normatywów higienicznych dotyczyły zakładów produkcji: artykułów spożywczych oraz produkcji pojazdów samochodowych, przyczep i naczip. Jako przyczynę przekroczeń pracodawcy wskazywali trudności techniczne związane z ich wyeliminowaniem lub ograniczeniem, ze względu na uwarunkowania dotyczące rodzaju i specyfiki procesów technologicznych.

W związku ze stwierdzonymi przekroczeniami wydano 4 decyzje administracyjne nakazujące obniżenie stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia do obowiązujących normatywów higienicznych NDS/NDN oraz wprowadzenie programów działań organizacyjno-technicznych zmierzających do obniżenia nadmiernego poziomu hałasu oraz stężenia pyłów.

Do głównych działań podejmowanych przez pracodawców w celu zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków pracy należały:

- zmiana organizacji pracy poprzez wprowadzenie przerw w pracy i rotacji pracowników
- wdrażanie nowych technologii i procesów produkcyjnych
- przestrzeganie częstotliwości przeprowadzania badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy

W przypadku, gdy uniknięcie lub wyeliminowanie narażenia nie było możliwe za pomocą środków technicznych lub organizacyjnych zobowiązano pracodawców do zapewnienia pracownikom atestowanych i odpowiednio dobranych środków ochrony indywidualnej.

Postępowanie administracyjne i egzekucyjne

W przypadkach, gdy stwierdzono naruszenie wymagań higieniczno-sanitarnych wszczęto postępowania administracyjne mające na celu wyegzekwowanie od pracodawców obowiązków wynikających z przepisów.

Na stwierdzone w trakcie kontroli nieprawidłowości wydano 5 decyzji administracyjnych, Nakazy w decyzjach dotyczyły:

- przeprowadzenia badań i pomiarów na stanowiskach pracy (1)
- obniżenia stężeń i natężeń czynników szkodliwych (4)

Podobnie jak w 2019r uchybienia dotyczyły również braku lub nieprawidłowych kart charakterystyki substancji i mieszanin, uchybień w oznakowaniu produktów (rozbieżności pomiędzy zapisami karty charakterystyki i oznakowaniem opakowania).

Znaczną część uchybień przedsiębiorcy likwidowali w trakcie kontroli lub bezpośrednio po wszczęciu postępowania administracyjnego.

Nadzór nad zakładami, w których występują czynniki rakotwórcze lub mutagenne

W 2020r na terenie powiatu łódzkiego-wschodniego zarejestrowanych było 11 zakładów, w których pracownicy byli narażeni lub mieli kontakt z substancjami chemicznymi i ich mieszaninami, czynnikami lub procesami technologicznymi o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy.

W kontakcie z czynnikami rakotwórczymi lub mutagennymi pracowały 192 osoby, w tym 69 kobiet.

Czynnikami kancerogennymi w skontrolowanych zakładach były

- *substancje chemiczne i ich mieszaniny o działaniu rakotwórczym lub mutagennym (m.in. formaldehyd, związki chromu i niklu, benzen)*
- czynniki fizyczne :pyły drewna

W zakresie czynników rakotwórczych lub mutagennych przeprowadzono 3 kontrole.

Nieprawidłowości nie stwierdzono.

Przeprowadzone kontrole wykazały, iż zakłady stosujące czynniki rakotwórcze podejmują działania zmierzające do ich eliminacji ze środowiska pracy lub minimalizacji narażenia

(np. zmiany produktów wykorzystywanych w działalności przemysłowej, ograniczanie czasu ekspozycji, stosowanie środków ochrony osobistej).

Podczas okresowych szkoleń pracownicy byli informowani o zagrożeniach wynikających z narażenia na działanie czynników rakotwórczych, a także środkach ostrożności podejmowanych przez pracodawców w celu ograniczenia narażenia.

Nadzór nad czynnikami biologicznymi

W 2020r na terenie powiatu łódzkiego-wschodniego znajdowało się 16 obiektów, w których pracownicy byli potencjalnie ekspozowani na szkodliwe czynniki biologiczne. Do najbardziej narażonych grup zawodowych należą pracownicy zatrudnieni w rolnictwie, zakładach gospodarki odpadami i ściekami, uzdatniania i dostarczania wody, wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną.

Na działanie czynników biologicznych potencjalnie ekspozowanych było 400 pracowników, w tym:

- 48 osób z 3 grupy zagrożenia (m.in. *Escherichia coli*, *Salmonella typhi*)
- 361 osób z 2 grupy zagrożenia

W ramach nadzoru nad szkodliwymi czynnikami biologicznymi w środowisku pracy przeprowadzono 1 kontrolę. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

Podobnie jak w 2019r pracodawcy podejmowali szereg działań profilaktycznych mających na celu zmniejszenie narażenia pracowników poprzez m.in. opracowanie procedur i instrukcji bezpiecznego postępowania ze szkodliwymi czynnikami biologicznymi oraz zapewnienie środków ochrony indywidualnej.

Nadzór nad chemikaliami

W 2020r działalność gospodarcza w zakresie wprowadzania do obrotu oraz stosowania substancji i mieszanin chemicznych na terenie powiatu łódzkiego wschodniego była prowadzona przez 22 podmioty (w 2019r -20). Byli to importerzy (6), dystrybutorzy (9) dalsi użytkownicy -formulatorzy (6) oraz stosujący (1).

W związku z sytuacją epidemiologiczną związaną z występowaniem SARS CoV-2 na rynku krajowym zaczęły się pojawiać produkty do dezynfekcji, które nie posiadały stosownych pozwoleń wydanych przez Urząd Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych.

Zgodnie przepisami ustawy z dnia 9 października 2015r o produktach biobójczych (Dz. U. z 2021r poz.24) udostępniane na rynku i stosowane na terytorium RP mogą być wyłącznie produkty biobójcze, na które zostało wydane pozwolenie. Oznakowanie produktu nie może wprowadzać w błąd lub informować w sposób nierzetelny o wyjątkowej skuteczności produktu, a także nie może zawierać określeń opisujących produkt jako „nieškodliwy” lub „nietoksyczny”, ani określeń o podobnym znaczeniu.

Mając na uwadze powyższe w ramach nadzoru nad wprowadzaniem do obrotu produktów biobójczych u producentów oraz dystrybutorów tych produktów przeprowadzono 18 kontroli. Naruszenia obowiązujących przepisów stwierdzono w 12 obiektach. Dotyczyły m.in. wprowadzania do obrotu produktów biobójczych bez wymaganego zezwolenia oraz wprowadzania produktów niewłaściwie oznakowanych (*nieuprawnione treści podane na etykiecie sugerujące biobójcze właściwości produktu, niezgodności treści oznakowania produktu biobójczego z pozwoleniem*).

W zakresie substancji chemicznych i ich mieszanin skontrolowano 5 obiektów (w 2019r- 9). Przeprowadzone kontrole dotyczyły prawidłowości wprowadzania do obrotu mieszanin chemicznych, detergentów oraz produktów biobójczych

W wyniku kontroli stwierdzono nieprawidłowości dotyczące:

- braku lub nieprawidłowych kart charakterystyki substancji i mieszanin (brak zgodności pomiędzy zapisami poszczególnych punktów karty charakterystyki)
- uchybienia w oznakowaniu produktów (rozbieżności pomiędzy zapisami karty charakterystyki i oznakowaniem opakowania).
- wprowadzania produktów niewłaściwie oznakowanych (*nieuprawnione treści podane na etykiecie sugerujące biobójcze właściwości produktu, niezgodności treści oznakowania produktu biobójczego z pozwoleniem*).

Znaczną część uchybień przedsiębiorcy likwidowali w trakcie kontroli lub bezpośrednio po wszczęciu postępowania administracyjnego.

Informacja o chorobach zawodowych

W 2020r wpłynęło łącznie 7 zgłoszeń podejrzenia choroby zawodowej (w 2019r.-4). W wyniku przeprowadzonych (4) postępowań wyjaśniających i administracyjnych (2019r.-3) wydano 3 decyzje o stwierdzeniu choroby zawodowej (w 2019 r. -2) oraz 1 decyzję o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej (w 2019 r.-0).

Tab.1 Struktura stwierdzonych chorób zawodowych w latach 2019-2020

<i>Rodzaj choroby</i>	<i>Stanowisko</i>	<i>2019r.</i>	<i>2020r</i>
<i>pylice płuc</i>	formierz- odlewnik	1	1
<i>obustronny trwały odbiorczy ubytek słuchu typu ślimakowego lub czuciowo - nerwowego spowodowany hałasem</i>	suwnicowy- wybijacz form	1	1
<i>przewlekłe choroby obwodowego układu nerwowego wywołane sposobem wykonywania pracy</i>	szwaczka	-	1

W strukturze chorób zawodowych odnotowano wzrost liczby stwierdzonych chorób zawodowych w przypadku przewlekłych chorób obwodowego układu nerwowego wywołanych sposobem wykonywania pracy. Jednocześnie na niezmiennym poziomie utrzymywała się liczba stwierdzonych chorób pod postacią pylicy płuc i obustronnego trwałego odbiorczego ubytku słuchu typu ślimakowego lub czuciowo - nerwowego spowodowanego hałasem

Podsumowanie;

- 1) Na terenie powiatu łódzkiego wschodniego w 2020r zmniejszyła się zarówno liczba podmiotów gospodarczych (w 2019r -159) jak i liczba zatrudnionych pracowników (w 2019r-5618). Największą liczbę stanowiły zakłady małe zatrudniające do 50 pracowników (122).
- 2) W porównaniu z rokiem poprzednim nastąpił spadek liczby kontroli w zakresie nadzoru nad warunkami pracy. Kontrolą objęto 197 obiektów (12% zewidencjonowanych), w których zostało przeprowadzonych 231 kontroli. W związku z ogłoszeniem w 2020r na terytorium RP stanu epidemii pracownicy Oddziału Nadzoru Higieny Pracy realizowali zadania z zakresu zdrowia publicznego (nawet w ponadnormatywnym czasie) z zakresu zapobiegania powstawaniu chorób zakaźnych (dot. COVID-19). Równocześnie, w terminach określonych w zarządzeniu ŁPWIS zaprzestano przeprowadzania urzędowych kontroli w ramach sprawowanego nadzoru sanitarnego.
- 3) W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami wydano 5 decyzji administracyjnych.

- 4) Podobnie jak w 2019r uchybienia dotyczyły nieprzestrzegania częstotliwości przeprowadzania badań i pomiarów czynników szkodliwych, przekroczeń normatywów higienicznych NDS/NDN czynników szkodliwych dla zdrowia, Przekroczenia najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń (NDS/NDN) czynników szkodliwych dla zdrowia odnotowano w 4 zakładach . Źródłem hałasu były procesy technologiczne związane z produkcją.
- 5) W zakresie chorób zawodowych odnotowano wzrost liczby stwierdzonych chorób zawodowych w przypadku przewlekłych chorób obwodowego układu nerwowego wywołanych sposobem wykonywania pracy. Na niezmiennym poziomie utrzymywała się liczba stwierdzonych chorób pod postacią pylicy płuc i obustronnego trwałego odbiorczego ubytku słuchu typu ślimakowego lub czuciowo - nerwowego spowodowanego hałasem.

W zakresie Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego (Inwestycyjnego)

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2020 r. zgodnie z MZ – 45 załatwiono ogółem : **147** spraw

Liczba zajętych stanowisk

W ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko

- uzgodnienie dot. odstąpienia od przeprowadzania strategicznej oceny oddziaływania na środowisko 2
- uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko 19
- opiniowanie projektu dokumentu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko 18

Liczba zajętych stanowisk dotyczących projektów

studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania

przestrzennego gminy oraz projektów miejscowych planów

zagospodarowania przestrzennego gminy -

W ramach ocen oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko

- opinia co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby – co do zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko 40
- wydanie opinii w sprawie zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko 2
- wydanie opinii w sprawie uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach 3
- wydanie opinii przed wydaniem postanowienia przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska w sprawie uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia w ramach ponownej oceny oddziaływania na środowisko 1

-Uzgadniania dokumentacji projektowej pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych 5

-Zastosowanie rozwiązań innych niż określone w obowiązujących przepisach prawnych w zakresie warunków technicznych (w tym decyzji dla potrzeb rejestracji żłobka) -

-Spełnienia wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą -

-Uczestniczenie w dopuszczeniu do użytkowania obiektu budowlanego 22

-Sprzeciw przeciwko uruchomieniu wybudowanego lub przebudowanego zakładu pracy lub innego obiektu budowlanego, w tym wobec dopuszczenia do użytkowania -

-Innych spraw 12

W 2020r. Sekcja Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego przeprowadziła 23 kontrole na terenie powiatu łódzkiego wschodniego.

Sekcja Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego sprawowała nadzór nad warunkami higieny środowiska. Opiniowała w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.

Uczestniczyła na wniosek organu w postępowaniu w sprawie ocen oddziaływania przedsięwzięć na środowisko w trybie określonym w ustawie o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz w ocenach oddziaływania na środowisko.

Uzgadniała dokumentacje projektowe pod względem spełnienia wymagań higienicznych i zdrowotnych.

Sekcja Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego wydawała opinie sanitarne o bezpiecznych i higienicznych warunkach pobytu dzieci w lokalach przeznaczonych na przedszkola.

Brała udział w realizacji nadzoru nad warunkami higieny pracy w zakładach, warunkami bezpieczeństwa żywności i żywienia w zakładach produkcyjnych i obiektach wprowadzających do obrotu artykuły spożywcze, jak również warunkami higieniczno – zdrowotnymi w pomieszczeniach, w których udzielane są świadczenia zdrowotne.

Pracownicy Sekcji uczestniczyli w dopuszczeniu do użytkowania obiektów nowo wybudowanych lub w których wykonano roboty budowlane związane z rozszerzeniem działalności lub ze zmianą sposobu użytkowania obiektu.

Pracownicy Sekcji Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego PSSE w Łodzi zajmowali stanowiska w sprawie uruchomienia następujących placówek.

1. Placówki publiczne

➤ Przedszkola

- Budynek usługowy z przedszkolem w Andrespolu, ul. Rokicińska 130.

2. Budynki produkcyjne, magazynowe oraz handlowo – usługowo – biurowe,

- Budynki Handlowo – Usługowe wystawiennicze PTAK, ul. Kusocińskiego 22 w Rzgowie
- Budynek zaplecza toru wakeboard, budynek gastronomiczny Lisowice, gm. Koluszki
- Oczyszczalnia ścieków, Kurowice, gm. Brójce
- Budynek magazynowy z częścią biurowo – socjalną i warsztatowo – magazynową, Gospodarz, ul. Nasienna (dz. nr ewid. 246/4 obręb Gospodarz) gm. Rzgów,
- Dom Kultury w Rzgowie, ul. Szkolna 5
- Budynek OSP w miejscowości Lipiny 48A
- Hala rozbioru i konfekcjonowania mięsa drobiowego z zapleczem socjalno-biurowym, budynek portierni, budynek wagowy z wagą najazdową, wiata na kontenery z odpadami oraz magazynowa hala namiotowa (etap 1) ul. Zielona 18 w Koluszkach (dz. nr ewid. gruntu 16/26 i 26/20 w obr. 3 miasta Koluszki);

Sekcja Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego ściśle współpracuje z Urzędami Miasta i Gmin oraz Nadzorem Budowlanym i Farmaceutycznym.

Pracownicy Sekcji do czasu ogłoszenia pandemii koronawirusa COVID-19 pełnili dyżury w każdy pierwszy i trzeci czwartek miesiąca w Centrum Obsługi Przedsiębiorcy przy Urzędzie Miasta Łodzi. Dyżury miały charakter indywidualnych konsultacji w trakcie których przekazywano informacje dotyczące wymagań formalno – prawnych przy uruchamianiu i prowadzeniu działalności w zakresie wymogów sanitarnych.

Hala rozbioru i konfekcjonowania mięsa drobiowego w Koluszkach przy ul. Zielonej 18

Budynki handlowo-usługowo wystawiennicze PTAK w Rzgowie przy ul. Kusocińskiego 22

Oczyszczalnia ścieków w Kurowicach gm. Brójce

Budynek OSP w miejscowości Lipiny 48A

W budowie jest 80,7 km autostrady A1 Tuszyn - Częstochowa.

Po jej oddaniu w 2022 r. zakończy się realizacja całej Bursztynowej Trasy.

Gmina Koluszki oraz powiat łódzki wschodni stosowną uchwałą przypieczętowały historyczną umowę w sprawie budowy tunelu pod przejazdem kolejowym w GałkóWKu.

Działalność oświatowo -zdrowotna i promocja zdrowia na terenie powiatu łódzkiego wschodniego w roku 2020

Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Łodzi podejmuje szereg różnorodnych działań na rzecz zdrowia i jakości życia na terenie Łodzi. Podstawowe kierunki działań oświatowo - zdrowotnych i promocji zdrowia wynikają z zapisów Ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej, zaleceń Światowej Organizacji Zdrowia, Komisji Europejskiej, Ministerstwa Zdrowia, sytuacji epidemiologicznej oraz bieżących potrzeb zdrowotnych społeczeństwa. W szczególności dotyczą promowania zdrowego stylu życia oraz realizacji programów polityki zdrowotnej państwa (min. zapobieganie otyłości i chorobom przewlekłym – nowotworom, następstw palenia tytoniu i używania środków psychoaktywnych, profilaktyki HIV/AIDS).

Działalność oświatowo-zdrowotna i promocja zdrowia w 2020r była ukierunkowana przede wszystkim na walkę z pandemią COVID-19.

Oddział Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia od marca 2020r. został włączony do działań z zakresu epidemiologii.

Ogólne kierunki działań:

I Realizacja programów rządowych, strategii ogólnokrajowych, programów edukacyjnych i kampanii społecznych w obszarze profilaktyki chorób i promocji zdrowia.

II Nawiązanie współpracy w zakresie realizacji zadań, ze szczególnym uwzględnieniem władz lokalnych, organów rządowych oraz organizacji pozarządowych realizujących zadania w zakresie ochrony zdrowia.

III Inicjowanie zadań w obszarze edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia zgodnych z aktualną sytuacją epidemiologiczną oraz potrzebami społeczeństwa.

W ramach tematyki antytytoniowej realizowano w przedszkolach, szkołach podstawowych i gimnazjach następujące programy:

„Czyste Powietrze Wokół Nas”. Program przedszkolnej edukacji antytytoniowej, który umożliwi wykształcenie u dzieci świadomej umiejętności radzenia sobie w sytuacjach, w których inne osoby palą przy nich papierosy (2 przedszkola).

„Światowy Dzień Bez Tytoniu” - akcje prozdrowotne kierowane do społeczności lokalnej) Celem interwencji jest ukazanie związku pomiędzy paleniem tytoniu i występowaniem chorób układu krążenia, które są wiodącą przyczyną śmierci ludzi na całym świecie, zwiększenie świadomości na temat wpływu czynnego i biernego palenia tytoniu na zdrowie, a szczególnie funkcjonowanie układu krwionośnego, wspieranie działań mających na celu zmniejszenie konsumpcji wyrobów tytoniowych oraz ochronę ludzi przed występowaniem chorób niezakaźnych (zgodnie z Ramową Konwencją Światowej Organizacji Zdrowia o ograniczeniu użycia tytoniu).

W związku ze wzmożonymi działaniami przeciw COVID -19 Oddział został ukierunkowany głównie na media społecznościowe (Facebook) oraz stronę internetową PSSE w Łodzi.

Realizacja zadań w zakresie kształtowania postaw i zachowań zdrowotnych dotyczących prawidłowego żywienia i promowania aktywności fizycznej:

„Trzymaj Formę !” - program edukacyjny realizowany w szkołach podstawowych. Celem programu jest edukacja w zakresie trwałego kształtowania prozdrowotnych nawyków wśród młodzieży szkolnej poprzez promocję zasad aktywnego stylu życia i zbilansowanej diety w oparciu o odpowiedzialność indywidualną i wolny wybór jednostki.

10 lutego 2020r odbyło się szkolenie dla koordynatorów szkolnych programu „Trzymaj Formę”.

W ramach programu realizowany został również zorganizowany konkurs wiedzy o zdrowym stylu życia. Ze względu na ogłoszony stan epidemii w Polsce (COVID-19) i zamknięcie placówek oświatowych w marcu XIV edycja Ogólnopolskiego Programu Edukacyjnego „Trzymaj Formę!” oraz konkurs wiedzy o zdrowym stylu życia zostały odwołane.

Program edukacyjny „Skąd się biorą produkty ekologiczne” . Adresatami działań są dzieci w wieku przedszkolnym.

Celem programu jest zwiększanie świadomości i wiedzy na temat rolnictwa ekologicznego oraz budowanie właściwych nawyków żywieniowych od najmłodszych lat. (2 przedszkola w powiecie łódzkim wschodnim)

Główne założenie programu:

- zrozumienie czym jest rolnictwo i produkty ekologiczne,
- kształtowanie umiejętności wyboru produktów ekologicznych,
- propagowanie zdrowego stylu życia,
- zwiększanie wiedzy i świadomości przedszkolaków o nawykach higieniczno-zdrowotnych.

Realizacja zadań w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych oraz zadań wynikających z założeń profilaktyki HIV/AIDS.

Interwencja nieprogramowa „Akcja letnia”-„Bezpieczne wakacje”

Głównym celem jest propagowanie bezpiecznych zachowań oraz nauczanie odpowiedzialnego zachowania się w sytuacjach zagrożenia zdrowia i życia. Zwrócenie szczególnej uwagi na zagrożenia wynikające z zażywania nowych substancji psychoaktywnych. W związku ze wzmożonymi działaniami przeciw COVID -19

interwencja była ukierunkowana głównie na korzystanie z profilu PSSE w Łodzi-portalu społecznościowego (Facebook) oraz strony internetowej. Umieszczono informacje, dotyczące konkursu promującego aktywność fizyczną organizowanego przez GIS.

„Krajowy Program Zwalczenia AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV” . Głównym celem programu jest zmniejszenie poziomu zachowań ryzykownych, wzrost wiedzy na temat

HIV/AIDS u ogółu społeczeństwa oraz zmiana postaw ze szczególnym uwzględnieniem odpowiedzialności za własne zdrowie i życie.

Oprócz realizacji programów edukacyjnych prowadzone są również działania kierowane do społeczności lokalnej dotyczące profilaktyki chorób zakaźnych, zdrowego stylu życia oraz chorób nowotworowych.

Interwencja nieprogramowa” Kampania ‘Zaszczep się wiedzą”

Głównym celem jest informowanie o szczepieniach ochronnych w oparciu o najnowszą wiedzę medyczną. Umieszczono informacje na stronie Powiatowej stacji oraz Facebooku dotyczące szczepień przeciwko COVID-19, oraz rozesłano materiały oświatowo-zdrowotne do placówek oświatowych.

Pracownicy Oddziału Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia PSSE w Łodzi, organizowali:

- Akcje prozdrowotne dla dzieci i młodzieży oraz społeczności lokalnej
- Pogadanki organizowane dla dzieci i młodzieży dotyczące : higieny osobistej,
- jamy ustnej i otoczenia, bezpiecznego wypoczynku, zapobieganiu chorobom zakaźnym, profilaktyki nowotworowej oraz zdrowego stylu życia.
Szczególnie dużo uwagi poświęcono profilaktyce chorób zakaźnych
- Dystrybucja materiałów oświatowo- zdrowotnych
- Narady
- Kampanie Edukacyjne
- Wizytacje w placówkach oświatowych
- Informacje na stronie internetowej stacji
- Informacje prozdrowotne przekazane do mediów
- Instruktaże/rozmowy indywidualne.

Współpraca z placówkami

W ramach realizacji działań współpracujemy z :

- ▲ Starostwem Powiatowym w Łodzi
- ▲ Komendą Powiatowa Policji Powiatu Łódzkiego Wschodniego
- ▲ Placówkami służby zdrowia
- ▲ Dyrektorami przedszkoli, szkół
- ▲ Placówkami organizującymi półkolonie letnie i zimowe
- ▲ Zakładami Pracy
- ▲ Lokalnymi mediami
- ▲ Domem Diennej Opieki
- ▲ Kołem Gospodyń Wiejskich

Wnioski

Uczestnicy działań prozdrowotnych pogłębili wiedzę dotyczącą zdrowego stylu życia, aktywności fizycznej, zdrowego odżywiania oraz kształtowania nawyków prozdrowotnych.

Zwracano również uwagę na przestrzeganie podstawowych zasad higieny osobistej oraz zapobieganiu chorobom zakaźnym. Najwięcej miejsca zajmowało wdrażanie, monitorowanie i ocena realizacji ogólnopolskich programów edukacyjnych w placówkach oświatowych.

W roku 2020 Oddział Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia ze względu na panującą sytuację Epidemiologiczną kraju związaną z zagrożeniem epidemiologicznym koronawirusem SARS CoV-2 wywołującym COVID -19, rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 20 marca 2020r. w sprawie ogłoszenia na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu epidemii w związku z zakażeniem wirusem SARS-CoV-2 (Dz. U.z 2020r,poz.491), w celu dotarcia do jak największej liczby odbiorców- społeczności lokalnej korzystał z profilu PSSE w Łodzi – portalu społecznościowego (Facebook) oraz strony internetowej. Powyższe działania miały charakter informacyjno-edukacyjny.

W rezultacie w wyniku zamknięcia placówek oświatowych i wzmożonymi zadaniami związanymi z walką z pandemią Oddział Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia nie przeprowadził wszystkich zaplanowanych działań w ramach interwencji programowych, nieprogramowych oraz wizytacji w placówkach oświatowych, które realizowały programy edukacyjne w roku szkolnym 2019/2020. W sumie Oddział Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia podjął około 8279 działań z zakresu promocji zdrowia (przeprowadzono dystrybucję materiałów oświatowo-zdrowotnych, dotyczących COVID-19, umieszczono informacje na stronie internetowej Powiatowej Stacji oraz Facebooku).

